

Reggeli Ujság

24. évfolyam

Felolós szerkesztő:
ANDRÉE DEZSŐ

80. szám

„A ránk kényszerített háborút Németországgal együtt viselnünk kell a közös célokért”

Kállay miniszterelnök beszámolója olaszországi utjáról Nyugatnémetország felett 15 ellenséges gépet lőttek le

Budapestről jelentik: A MEP csütörtöki értekezletén vitéz Lukács Béla miniszter elnöki megnyitójában meleg szavakkal üdvözölte Kállay miniszterelnököt abból az alkalomból, hogy a baráti Olaszországban tett látogatása után megjelent a pártban.

Kállay miniszterelnök beszéde elején megköszönte az üdvözítő szavakat, majd rövid tájékoztatót adott római utjáról. Ez az út természetesen a háborús helyzetnek megfelelően egyszerű keretek között folyt le, de az egyszerű keretekben is a legteljesebb mértékben kifejezésre jutott az a meleg szeretet és rokonszenv, amelyet Olaszország vezetői, elsősorban nagy vezére, a Duce és az olasz nép is Magyarország iránt érez. Mussolinival folytatott megbeszélései felélték mindazokat a kérdéseket, amelyek a két országot érintik. E beszélgetések során semmi felfogásbeli különbség sem mutatkozott közöttük. Így közös volt a felfogás abban a tekintetben is, hogy a ránk kényszerített háborút Németországgal együtt viselnünk kell a közös célokért.

A miniszterelnök látogatása utolsó napján hivatalos program nélkül, hosszú autótúrat tett végig Olaszországban, hogy közvetlen benyomásokat szerezzen. Jóleső érzéssel tapasztalta azt a komoly elszántságot, amellyel az olasz nép a háborút viseli. Örömmel látta a mosolygó arcokat, a kitünő egész-

ségi állapotnak örvendő lakosságot, a lüktető munkát, a nyugodt hangulatot, amely nyomát sem mutatja annak a deprimáltságnak, amelyet Olaszország ellenfelei róla terjeszteni szeretnek. A miniszterelnök a pápa őszentségénél tett kihallgatása során jóleső érzéssel tapasztalta azt a meleg emlékeztést, amelyet a Szentatya az euharisztikus kongresszusról vitt innen magával s azt az érdeklődést és megértést, amellyel a Szentatya a magyarok ügye iránt viseltetik. Utamról azzal a nagy megnyugvással és lelki gyarapodással tértem haza — mondotta —, hogy a Duce nemcsak a legőszintébb baráti érzésekkel viseltetik irányunkban, hanem teljes megértést mutat az iránt a politika iránt is, amelyet Magyarország követ s őt mindig mint egyik legelső barátunkat tekinthetjük.

A pártértekezlet résztvevői ezután közös vacsorán vettek részt, amelyen Kállay miniszterelnök ismét felszólalt és meleg szavakkal búcsúztatta Varga József volt kereskedelem- és iparügyi minisztert. Varga József köszönő szavai után Huszovszky Lajos Zsindely Ferenc és Bornemisza Géza, a kormány új tagjait köszöntötte. Bornemisza iparügyi miniszter és Zsindely Ferenc kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter meleg szavakban mondott köszönhet az üdvözlésért.

Erkilet táborok a szövetségesek terveiről

Bázelből jelenti a Bud. Tud.: A Nationalzeitung ankarai különtudósítója közli, hogy a legutóbbi napok eseményei alapján Erkilet táborok, az ismert katonai szakíró a következőket állapítja meg: A szövetségesek terve valószínűleg az, hogy abban a pillanatban, amikor a német hadsereg legjobban van elfoglalva keleten, közelkeleti hadseregükkel a Balkánon partraszálljanak, még pedig a török parti legalkalmasabb pontján. Casablanca óta valamennyi esemény azt mutatja, hogy a második arcvonalat nem tudják másutt megteremtteni, mint a Balkánon. A szövetségesek, amint megvethetnék lábukat a Balkánon, közvetlen inváziót kísérelnének meg Francia-

ország északi partján. E tervek végrehajtása természetesen attól függ, hogy a Szovjet ellenállása folytatódik-e. Hogy Törökország minő magatartást tanúsít az eseményekkel kapcsolatban, erre vonatkozóan a svájci lap tudósítója megjegyzi: Törökország már kezdetben leszögezte álláspontját, amely a nem hadviselésnek felel meg, tekintettel arra, hogy Törökország szövetségi szerződést kötött Nagybritanniával.

BERLINI JELENTÉS A TUNÉZIAI HARCOKRÓL

Berlinből jelenti a Bud. Tud.: A német fővárosban a déltunéziai tengelycsapatok új állásokba való vonulásával egyidejűleg kiemelik,

hogy Rommelnek ismét sikerült kötelekeit a brit páncélosok által veszélyeztetett Sóstó-menti állásokból kivonni és északabbra fekvő állásokba vonultatni. Ebből kifolyólag német részről úgy vélekednek, hogy Rommel új kiterő hadművelete megnehezíti, hogy Montgomery a tengelycsapatok vonalaiba való betörés hadműveleti sikerét kihasználja. Rommel csapatainak új, kiterő mozgását az is megkönnyítette, hogy a tengelycsapatok szárnyvédelmét Középtunéziában az amerikai V. hadsereg további támadásai nem tudták megtörni. Minthogy az amerikaiaknak a tengerparthoz való áttörése nem sikerült, a német és olasz arcvonal összekötő vonalai érintetlenek maradtak és ez módot ad a tengelycsapatoknak mozgási szabadságuk megővésére. Berlinben ezzel kapcsolatban nem kellett meglepetést, hogy a brit VIII. hadsereg támadásával párhuzamosan most már az amerikai csapatok a középtunéziai arcvonalon újabb és erőteljesebb támadást kezdtek.

Német jelentések szerint Észak-tunéziában is fokozódik a brit I. hadsereg támadótevékenysége. Egyébként most már német katonai részről is megjegyzik, hogy fennáll a lehetősége annak a brit

közlésnek, amely szerint a brit 8. hadsereg és az amerikai 5. hadsereg páncélos erői felvették az érintkezést. Ezzel kapcsolatban csupán annak megállapítására helyeznek súlyt, hogy ez az egyesülés nem a német—olasz kötelekek hátában történt.

SWAJCI JELENTÉS AZ ÉSZAK-TUNÉZIAI HARCOKRÓL

Berlinből jelenti a Bud. Tud.: Észak-Afrikából származó jelentések szerint a szövetséges csapatok most Béje és Medjez el Bab között Észak-tunéziában is támadásba kezdtek. Anderson tábornok szerdán adott parancsot a támadásra és hajnali 4 órakor heves tűzérségi tevékenység indult meg. Röviddel ezután a gyalogság támadásba ment át. A harcok egész napon át és a sötétség beállta után is tartottak. A brit kötelekek este Djebel Munchartól 12 kilométerre északkeletre és Medjez el Babtól ugyanilyen távolságra északnyugatra lévő vonalat érték el. Csütörtök délelőtt jelentették még, hogy az amerikai V. hadsereg is nagyobb támadásba kezdett. Ezzel egyidejűleg a Pichonnál levő francia szakadarcsoportok is ismét megkezdték a támadást.

Német haditelemek

A német véderőparancsnokság közli:

A keleti arcvonalról csak helyi jellegű harcokat jelentenek. A középső Donecnél végrehajtott tisztogatási műveletek során két ellenséges zászlóaljat megsemmisítettünk és számos foglyot ejtettünk. A véderő nehéz tüzérsége jó eredménnyel támadta Leningrád hadifortosságú célpontjait.

Tunéziában a sokszoros túlerőben levő ellenség nagy támadása a német—olasz csapatok ellen tovább tart. A déli arcvonalon kötelekeink — szünet nélküli, súlyos harcok közepette — új állásokat foglaltak el. Az átkaroló kísérleteket elkeseredett harcokban visszavertük. A középső és északi szakaszon az angol és északamerikai erők több erős áttörési kísérlete meghiúsult. Ennek során 33 páncélost megsemmisítettünk.

Az ellenség a megszállt nyugati területek elleni nappali előretörései alkalmával 3 repülőgépet veszített.

Angol bombázók az elmúlt éjszaka robbanó- és gyújtóbombákat dobtak Nyugatnémetország területére. A lakosságnak veszteségei voltak. A légiere és a haditengerészet légelhárító tüzérsége, valamint éjszakai vadászok 15 ellenséges repülőgépet lőttek le.

KÖZKEGYELEM HORVÁTORSZÁGBAN

Zágrábból jelenti a MTI: A független horvát állam fennállásának második évfordulója alkalmából az

államvezető az igazságügyminiszter javaslatára politikai közkegyelmet adott, amely különféle politikai okokból elítélt 65 személyt érint.

NEMZETI (völi APOLLO)
FILMSZÍNHÁZ Április 1-11-ig

LIDÉRCFÉNY

Főszereplők: *Kristina Söderbaum, Anni Rosar, Eugen Klöpfer, Paul Klinger, Kurt Meisel*
Csak 16 éven felülieknek!

Előadások kezdete: 3, 5 és 7 órákor.

ATTILA (völi ODEON)
FILMSZÍNHÁZ Április 8-11-ig

Szarajevó

Főszereplők: *Jasnódy Fekete Mária, Imre József, Kiss Ferenc, Vétics Lajos*

Legu abb magyar és UFA világíradó

Előadások kezdete mindennap: 3. 5 és 7 órákor

ZRINYI (REA)
FILMSZÍNHÁZ Április 6-12-ig

SZIRIUSZ

Főszereplők: *Katányi Katalin, László László, Fehér Sándor, Baklányi Z., Czigany Zoltán*

Legu abb magyar és UFA világíradó

Előadások kezdete: Vasár- és ünnepnap délután 11 órákor MATINE

Hétfőn összeül a képviselőház

Budapestről jelentik: Az országgyűlés mindkét házát hétfőre összehívták. A képviselőház 12 órákor, a felsőház fél egy órákor tart formális ülést. A karácsonyi szünet óta ez az első ülése a Háznak.

A hétfői ülésen berekesztik a törvényhozás mostani ülészakát a következő napokon pedig már megnyitják az új ülészakát. Az új ülészakával együtt jár a képviselőház két alelnöki, háznagyi és jegyzői tisztének új betöltése valamint a bizottságok újjáalakítása. Valószínű, hogy az eddigi alelnököket és háznagyot újra megválasztják.

Mihelyt megalakul az új külügyi bizottság, Kállay Miklós miniszterelnök beszámol a bizottság előtt római útjáról és a külpolitikai helyzetről.

Menesen'in Milán szomorú utazásai az adósság körül

Kétszer szökött át a határon, hogy behajtsa tartozását és mindkét esetben rajtavesztett.

Menesen'in Milán rujeváci születési foglalkozás nélküli, a jugoszláv hadseregben tényleges altiszt volt. Jugoszlávia összeomlása után Németországba jelentkezett munkára, majd a Nédcis kormány hadseregébe kérte felvételét. Közben ismét meggondolta magát és mégis a németországi út mellett döntött. A közelmúltban tért vissza Németországból s idejét látta annak, hogy egyik bebecsi ismerősétől behajtsa az évekkal ezelőtt neki adott kölcsönt. Írt Bebecsre, ahonnan azt válaszolta neki ismerőse, hogy a pénzt megadja neki, de

jöjjön át érte Magyarországra, mert a határon nem tudja átjuttatni.

Menesen'in átszökött Magyarországra, elment Bebecsre, ott azonban még mielőtt az adósságát behajthatta volna igazoltatták és tiltott határátlépés miatt átadták az ügyészségnek. Menesen'in tiltott határátlépés miatt elítélték és büntetése kitöltése után visszatoloncolták hazájába. Az egykori altiszt nem nyugodott bele pénze elvesztésébe, hanem elhatározta, hogy kerülő úton

visszatér Magyarországra

és elmegy Bebecsre a Szerbiában különösen sokat érő pengőért. Kiment Németországba, onnan Magyarországra szökött, elment Bebecsre, de ismét rajtavesztett: Mint az első alkalommal, ezúttal is igazoltatták és utána újabb tiltott határátlépés miatt átadták az újdéki ügyészségnek, ahol a közeli napokban döntenek további sorsa felől.

Tízezer halott, sebesült és hajléktalan az Antwerpen elleni támadás áldozata

A Német T. I. brüsszeli értesülése szerint az Antwerpen ellen intézett angol-amerikai légi támadás áldozatai közül csütörtök délután még több, mint ezernek a kiletét állapították meg. Abban a kerületben, amelyet a légi támadás ért, 17.000 lakos közül legalább tízezer süjtött a légi támadás. Ennyire tehető a halottak, sebesültek és hajléktalanok együttes száma. Az áldozatok temetésére pénteken és szombaton kerül sor. Minthogy az antwerpeni templomok nem elég nagyok, a koporsókat az antwerpeni székesegyházba viszik, ahol Roey bíboros, Mechlen érseke fogja a gyászmisét pontifikálni. Ezenkívül még egy gyászmisét tartanak az elpusztított terület főterén.

lanok együttes száma. Az áldozatok temetésére pénteken és szombaton kerül sor. Minthogy az antwerpeni templomok nem elég nagyok, a koporsókat az antwerpeni székesegyházba viszik, ahol Roey bíboros, Mechlen érseke fogja a gyászmisét pontifikálni. Ezenkívül még egy gyászmisét tartanak az elpusztított terület főterén.

Kenyérjegyhamisításért két évi fegyház

Rosszul sikerült a hamisítvány

Budapestről jelentik: Deutsch József plakátfestő elhatározta, hogy kenyérjegyeket fog hamisítani és azokkal üzérkedik. Erintkezésbe lépett Urbán Frigyes állás nélküli szabósegéddel, aki 450 pengőt folyósított a szükséges beruházásokra. Deutsch megkezdte működését és

a hamisított kenyér- és Ioszt-jegyekből fizet be is váltott,

a hamisítások azonban rosszul sikerültek és hamarosan leleplezték.

A hamisítók bíróság elé kerültek és velük együtt felelősségre vonták Nagy Erzsébetet, aki segédkezett a hamisításnál. A bíróság Deutsch Józsefet két évi fegyházra, Urbán Frigyeset egy évi börtönre, Nagy Erzsébetet három hónapi fegyházra ítélte.

Az angolszászok hatalmas veszteségeket szenvedtek Délunéziában

A szövetségesek átmenetileg elért előnyeiket mind elvesztették

A tunéziai harcokról Berlinből péntek reggel a következőket jelentették:

A délkelet-tunéziai csata a brit-amerikai csapatokat és a francia segédcsoportokat egyik napról a másikra változott taktikai viszonyok elé állította. Az eddigi harcokban a brit VIII. hadsereg, valamint az amerikai és francia csapatok hatalmas veszteségeket szenvedtek, mert a tengelycsapatok a védelmi területsávot az idő rövidsége ellenére is kiválóan kiépítették és ott számtalan akadályt, aknamezőt és harcokcsicsapdát létesítettek. Ily módon olyan harcokról keletkezett, amely sakkáblaszzerű tagozódásával Montgomery csapatait a legnagyobb áldozatokra kényszerítette, ugyanakkor pedig Rommel csapatai, ha valamelyik állásukat a nagy számbeli túlerőben levő ellenség nyomása következtében kénytelenek feladni, nyomban visszavonulhatnak előre elkészített, új állásaikba.

Az amerikaloknak és a francia segédcsoportoknak minden területnyereségről le kellett mondanioik. A tengelycsapatok magaslati állásainak előterében megrekedtek és az ellentámadások következtében az átmenetileg elért pozíciójavításokat mind elvesztették. Eisenhower csapatai az első két támadási napon tehát nem tudták felborítani a tengely hadműveleti tervét

és így szerdán reggel kénytelenek voltak megállapítani, hogy a tengely kötelékei széles arcvonalon, minden zavarás nélkül egész anyagukat magukkal vevé, új és rövidebb állásokba szakadtak el. Ezek az új állások részben Maknassytól délre, a magaslatokon húzódnak végig, részben pedig a Sós-tavak mellett állnak, amelyek nagy kiterjedésükkel lehetetlenné teszik azok megközelítését. Az amerikai főparancsnokság csapatai ezek szerint új kiindulási helyzet előtt állnak, teljesen módosult viszonyok között, a tengely csapatai pedig sürűbben állnak velük szemben.

Az angolok és amerikaiak különösen harcokcsicskban, motoros lövegekben, páncélozott csapat szállító és teherszállító járművekben szenvedtek jelentős veszteségeket, aminek annál nagyobb a fontossága, mert hiszen a brit-amerikai csapatok hetek óta szenvednek ezekben az anyagokban. Különösen sikeresen működtek a tengely páncélos vadászkothelkei, amelyek egymagukban 23 harcokcsit tettek harcoképtelenné. A brit páncélostámadások elhárításában különösen az olasz osztagok tűntek ki, amelyek páncéltörő fegyverekkel és lövegekkel közelharcban szálltak szembe a brit páncélosokkal és az ellenségnek a legnagyobb veszteséget okozták.

Légi harcokban és a légvédelmi

tüzérség tüze következtében az ellenség 8 repülőgépet veszített. A tengely egyik tábori repülőtere ellen intézett támadás a kalmával német vadászpilóták saját veszteség nélkül 5 Spitfire kísérőgépet lőttek le, a bombázók pedig célzás nélkül voltak kénytelenek ledobni bombáikat és szelvé visszafordulni.

Hozományt ítél meg a bíróság egy elgázolt kisleánynak

4000 pengőt fizet a gázoló úrvezető

Tíz évvel ezelőtt történt. Egy alig hatéves kislány szaladt át az úttesten, amikor az egyik nagyvállalat igazgatójának kocsija arra haladt, hirtelen más irányba kanyarodott és elgázolta a kiskorú leányt.

A gyerek jobbkarja eltörött és könyöke megmerevedett.

Az apa a kiskorú leány képviselőjében pert indított a nagyvállalat igazgatója ellen. Végző fokon a Kúria most tárgyalta az ügyet. Megállapította, hogy a baleset kizárólag az úrvezető gondatlanságából történt s így az úrvezető a balesetből származó kárért teljes mértékben felelős.

A keresetben az apa magasabb iskoláztatás költségeinek megítélését is kérte az igazgató terhére. Ezt az igényt azonban

a Kúria elutasította.

Elutasítását a következőkben okolta meg. Munkásgyermekről van szó, a szülők társadalmi állása és vagyonhiánya helyzete a magasabb iskoláztatást nem okolja, mert az ilyen társadalmi körben és vagyonhiányban ez általában nem szokás. A gyermek testvérei is az elemi iskola elvégzése után gyárba mentek dolgozni és

ha balesetet nem szenved a kislány, valószínű ő is oda kerül.

De mert a sérülés nemcsak a kislány munkaképességét csökkentette, hanem a kar formáját is megváltoztatta, a férjhezmenés esélyén is rontott, ezért a Kúria 4000 pengő nemvagyoni kárt is megítélt a kislánynak.

Április 8-tól 11-ig!

FÉRJET KERESSEK

Főszereplők: *Juray Ida, Lotabár Kálmán, Vaszary Fati, Blucsi L., Ungváry László és a két leány*

Legu abb magyar és Ufa híradó

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órákor Vasárnap és ünnepnap d. e. 11 órákor MATINE

A OTI újvidéki orvosai saját rendelőikben fogadnak

Az OTI újvidéki kerületi pénztára a következő értesítést adta ki:

Az Országos Társadalombiztosító Intézet újvidéki kerületi pénztára tagjainál és azok igényjogosult családtagjainál 1943. évi április 1-től kezdve a 7. körzeti kezelőorvos saját rendelőjében látja el a felmerülő orvosi teendőket. A hetenként jelentkező tagok és családtagjaik a 7. körzeti kezelőorvos közlő ahhoz fordulnak, aki lakásuk szerint illetékes. A beteg lakása szerint illetékes kezelőorvos a következőképpen állapítható meg: az utca neve után levő szám a körzeti orvos száma, tehát ez a szám jelzi, hogy melyik utcában lakó tagnak ki az orvosa.

I. körzet orvosa: dr. Schumacher József, lakik és rendel: Andrassy-utca 14 szám. Rendel. d. e. 8—11-ig.
II. körzet orvosa: dr. Csakovác Uros, lakik: Horthy Miklós-sugárút 1. sz. (Rex-palota). Rendel: 1941. ápr. 13-utca 30. sz. alatt. Rendel. d. e. 8—10-ig.

III. körzet orvosa: dr. Vukadinovics Mihály, lakik és rendel: Doszitej Obrádovics-utca 24. sz. Rendel. d. e. 8—10-ig.

IV. körzet orvosa: dr. Vukadinovics Mihály, lakik és rendel: Doszitej Obrádovics-utca 24. sz. Rendel. d. e. 8—10-ig.

V. körzet orvosa: dr. Napholtz Jenő, lakik és rendel: Kossuth Lajos-utca 19. sz. Rendel. d. e. 10—12-ig.

VI. körzet orvosa: dr. Gadó Antal, lakik és rendel: Horthy Miklós-sugárút 1. sz. (Rex-palota). Rendel. d. e. fél 8—fél 10-ig, III. em. 17. sz.

VII. körzet orvosa: dr. Gruics Kornél, lakik és rendel: Kossuth Lajos-utca 20. sz. alatt. Rendel. d. e. 11—1-ig.

VIII. körzet orvosa: (ideiglenesen) dr. Schumacher József, lakik és rendel: Andrassy-utca 14. sz. alatt. Rendel. d. e. 8—11-ig.

Minden beteg a munkaadó által kiállított munkaadói igazolvánnyal köteles az orvosnál jelentkezni. A munkaadói igazolvány nyomtatvány a kerületi pénztárnál és a postán szerezhető be s azt a munkaadó, büntetés terhe alatt, alkalmazottjának annyiszor kiadni köteles, valahányszor a tag, vagy igényjogosult családtagja a betegségi biztosítási segélyvezést igénybevenni kívánja. A bejelentőlap szelvénye, nyugta, fizetési meghagyás a munkaadói igazolványt nem pótolja, tehát ezekkel az intézeti orvosnál jelentkezni nem lehet. Munkaadói igazolvány nélkül az orvos senkit sem tartozik gyógykezelés alá venni. Úgy ebből, valamint az indokolatlanul (életveszedelem fennforgása nélkül) igénybevevett nem intézeti orvos munkája folytán felmerült költségeket a kerületi pénztár nem térítheti meg. A fekvő betegek a munkaadó által szabályszerűen kiállított munkaadói igazolványt kötelesek 8. illetve 12 óráig az illetékes körzeti kezelőorvos lakására eljuttatni. Az első esetben még aznap, utóbbi esetben pedig — életveszedelem fennforgásának kivételével — másnap fogja az orvos a beteget meglátogatni. Nyomatékosan figyelmeztetjük a fekvő betegeket, hogy az orvoshívást feltétlenül az előírt módon teljesítsék, mert a körzeti orvos egyébként munkaidejét beosztani nem képes.

Újvidék, 1943. április hó.
Orsz. Társadalombizt. Intézet
Újvidéki Kerületi Pénztára.

A tag lakása és az orvosi körzet száma:

Akácfa-utca VII. Alekszai-utca V. Alföldi-utca II. Alkotmány-utca IV. Almási-utca II. Álmos-utca IV. Andrassy-utca 14—30-ig I. Andrassy-utca páratlan oldal IV. Andrassy-utca

2—12-ig VI. Apponyi Albert-utca V. Apor-utca páros oldala II. Apor-utca páratlan oldala III. Aradi-utca II. Arany János-utca páros oldala I. Arany János-utca páratlan oldala IV. Árpád-utca IV. Attila-utca páros oldala I. Attila-utca páratlan oldala IV. Avar-utca II. Bácska-utca VII. Badacsonyi-utca III. Bajza József-utca III. Balassa Bálint-utca V. Balaton-utca II. Balázs Árpád-utca I. Bánffy-utca III. Bangha Béla-utca I. Banya-utca VII. Bárdossy-utca II. Baross Gábor-utca VII. Báthory-utca VI. Battyányi-utca III. Bécsi-utca VI. Bély-utca V. Bem-utca IV. Bencur-utca I. Bercsényi-utca 1—5-ig, 2—6-ig I. Bercsényi-utca páratlan oldala 7. számtól végig II. Bercsényi-utca páros oldala 8-tól végig III. Bercsényi Dániel-utca I. Beethoven-utca V. Bocskai-utca VII. Bodza-utca III. Bogdán-utca II. Boldog Margit-utca V. Bolgár-utca III. Bolyai Farkas-utca VII. Borz-utca II. Botond-utca VII. Brezovszky-utca 2-től végig VI. Brezovszky-utca 1—7-ig VII. Buza-tér II. Cegléd-utca III. Csanó-utca V. Corvin-utca II. Csaba-

utca Gárdonyi G.-utcáig I. Csaba-utca a Gárdonyi G.-utcától végig IV. Csáky István-utca V. Csanádi-utca I. Csatorna-utca III. Csenei-utca páratlan oldala II. Csenei-utca páros oldala III. Cseresnye-utca III. Cseresnye-utca III. Cserkész-utca II. Csikós-utca I. Csillag-utca I. Dálnoki Veress-utca V. Damjanich-utca IV. Dániel-utca II. Darú-utca I. Deák Ferenc-tér 4—7-ig, Deák Ferenc-tér 1—3-ig VI. Délibáb-utca I. Délvidéki-utca V. Dobó-utca 1—13-ig, 2—12-ig II. Dobó-utca 14-től s 15-től végig III. Doszitej Obrádovics-utca III. Dugonics-utca III. Dunapart kikötőtől a sugárútig II. Dunapart sugárútól a vasútig V. Egér-utca II. Előd-utca II. Eötvös-tér IV. Epress-utca VI. Erdélyi-utca VII. Erkel Ferenc-utca I. Erzsébet-tér 1-4-ig V. Erzsébet-tér 5-től végig VI. Esze Tamás-utca II. 1941. ápr. 13-út 2—32-ig II. 1941. ápr. 13-út páros oldal 34-től végig és a páratlan o. III. Fadrusz János-utca VII. Fátih Ferenc-utca VII. Flath Vilmos-utca (volt Bayor t.) sugárútól a Krámer utcáig V. Flath Vilmos-utca a sugárútól a Tompa-utcáig II. Fazekas-utca II. Fehérmező-utca III. Fehérvári-utca IV. Felvidéki-utca VII. Ferenc-utca I.

(Folytatjuk)

Kártyacsala után megölte barátját

Egy pengő miatt gyilkolt -- hétévi fegyházát kapott

Egy jászberényi kocsmában Ludasi István kártyázott barátaival. Rövid ideig ifjú Horti József kubikos kibicelt a társaságnak, majd kiment az ivóba és borozgatott. Később kiment hozzá Ludasi István és elmondta, hogy elvesztette minden pénzét a kártyán. A kubikostól egy pengőt kért kölcsön, hogy tovább játszahasson. Ifjabb Horti József átadta az 1 pengőt, de kikötötte, hogy a nyereség közös lesz. Ludasi eleinte nyert és megadta az 1 pengős kölcsönt. Majd újra vesztett és végül nem volt egy fillérje sem. Újra kért 1 pengőt a kubikostól, aki azonban

most már nem adott, mert a megállapodás szerint nem kapta meg a nyereség felét, csupán 1 pengőt. Ezen összeküldöböztek és

Ludasi arculütötte ifjú Horti Józsefet.

Horti előrántotta bicskáját és nyakaszta Ludasit, aki belehalt nyaksebébe. Ifjú Horti József ellen eljárás indult és a szolnoki törvényszék szándékos emberölés miatt 10 évi fegyházra ítélte. A Tábla erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésnek minősítette a kubikos tettét és büntetését 6 évi fegyházra mérsékelte.

Andorrába megyünk lakni?

Ahol a csempészes a legnagyobb tekintélyű foglalkozás

Andorrában csak egy ember képviseli a törvényt és jogrendet: a francia rezidens. Minden vitás vagy peres kérdésben az ő kezében van a döntés, jogi formalitások, törvénykezési szervezet, tárgyalás, ügyész és védőügyvédek nélkül. Az ország 6000 polgára, ezek a nyers, mindig sötét ruhákba öltözött, mindig esernyővel és hatalmas gyapjúnyakraválóval járó hegyilakók nem is kívánják ezt másképp. Amit a rezidens a kormányhatalom másik részével, a szomszédos spanyol határváros, Seo de Urgel püspökével együtt kimond, az ellen egyetlen andorrai állampolgár sem fog soha szót emelni.

Andorra lakói valósággal középkori szigorúsággal örködnek a jó erkölcsök felett és árgusszemekkel figyelik a különböző nemű fiatalság gyengéd kapcsolatait. Ha az ország valamelyik újszülött polgára nem egyháziilag jóváhagyott házasságból származik,

semmi körülmények között sem kerülheti el a kiutasítást.

Mint nem kívánatos idegen, kénytelen Franciaországba vagy Spanyolországba kivándorolni és sohasem élvezheti az andorrai polgárjogokat, melyek közül a legnagyobb nagyrabecsülésnek egy különben nem is nagyon erkölcsös foglalko-

zás, a csempészet gyakoriása örvend. A 3000 méter magas hegyek közé elrejtőzött állam alattvalóinak nem szabad rossz kenyeret sütniük, nem szabad nyilvánosan flörtölniük de csempészni — azt szabad.

Nem mintha a „kormány” nem tilalmazná, de vajjon hogyan jelenthetne fel valaki egy csempészt egy olyan országban, amelynek minden lakója csempész?

A csempészet mindenestre az ország legtisztéletreméltóbb és legjobban megbecsült hagyományai közé tartozik. Lemondóan jegyzi meg maga „Andorra hivatalos kereskedelmi kézikönyve” is, melyből egyébként csak egyetlen példány van: „Az ország legfőbb jövedelmi forrása a csempészet”. Amióta ez a rezignált megállapítás a kézikönyvbe belekerült, a csempészet tekintélye természetesen még jobban megerősödött, már amennyiben fokozásról még egyáltalában szó lehetett. A rezidens, a két miniszter és a kilenc rendőr — ez a miniatűr köztársaság egész fegyveres ereje — hiába folytatja szelmalomharcát a közéleti erkölcsöket megcsúfoló főfoglalkozás ellen. De talán jobb is ez, mert ugyan

honnan is folytathatnák be az adók az államkincstárba, ha nem az ország legfőbb jövedelmi

forrásából?”

A meliékfoglalkozásként üzött dohánytermelés és állatkivitel semmiképpen sem jövedelmez annyit, hogy a közigazgatási szervezetet eltarthassa.

Az idegen ebbe a holdog országba, mely az általános jólét ellenére még egyetlen nagyhatalom féltékenységét sem keltette fel, csak akkor nyerhet felvételt.

ha egy állampolgárnőt az oltár elé vezet,

ebben a rendkívüli esetben azonban nemcsak önműködőleg, hanem ingyen és bérmentve megkapja az állampolgárságot — és ezzel együtt a csempészes jogát. Ilyen módon eddig összesen hat külföldi lett az andorrai köztársaság polgára, sőt egyikük azoknak a férfiaknak körébe is belekerült, akik havonként kétszer belovagolnak a fővárosba, hogy mint képviselők a komor tanácsházban az ország sorsáról tanácskozzanak. A végrehajtóhatalom azonban egvedül a rezidens kezében van, a „parlament” tehát csupán dekoratív intézmény.

Zsarolás miatt háromévi fegyházra ítélték egy volt rendőrőrmestert

Háromszáz pengőt követelt hallgatósi díj

Az újvidéki törvényszék dr. Hollósy-tanácsa érdekes zsarolási ügyet tárgyalt pénteken délelőtt. A vádlottak padján Hadvári József, volt rendőrőrmester ült. Hadvári ellen zsarolás vádját emelte az ügyész. A vádlott a vád szerint ez év január 14-én polgári ruhában elment Marecskó Antal újvidéki lakos lakására s ott bejelentette, hogy Marecskó ellen árdragítás miatt eljárás indult meg. Láncot vett elő és hangoztatta, hogy

megegyezve megígérte, ha a rendőrségre Marecskót, ha nem fizet neki 300 pengőt.

Marecskónál nem volt pénz, mire Hadvári kijelentette, hogy másnap elmegy a pénzért, de nem jó lesz viccelni vele, mert a lánc továbbra is esedékes.

Marecskó, akinek tiszta volt a lelkiismerete, elment a Közellátási Hivatalba és jelentette a történeteket. Mivel a Közellátási Hivatal nyilván tartja azokat, akik ellen kihágás miatt eljárást indítottak s tudta, hogy Marecskó ellen semmiféle eljárás nincs folyamatban, két ellenőrt adott Marecskó mellé s ezek elrejtették Marecskó lakásában. Nemsokára megjelent Hadvári s

amikor a követelt 300 pengőt megkapta, rajtaütöttek.

A tárgyaláson Hadvári azzal védekezett, hogy a pénzt azért fogadta el, mert vesztegetés miatt akart feljelentést tenni Marecskó ellen. A törvényszék nem fogadta el a vádlott védekezését, ítéletében bűnösnek nyilvánította és

3 évi fegyházra,

valamint hat évi hivatal- és politikai jogvesztésre ítélte. Dr. Maros Károly védő a minősítés és a bűnösség megállapítása miatt fellebbezést jelentett be, a királyi ügyész súlyosbításért fellebbezett.

HÁROM SZÉK

Haudabandázik a kortes a megyegyűlésen. Egyszer azzal torkolja le valaki:

— Hallgasson kend, hisz kend nem is nemes ember!

— Én? Én nem vagyok nemes ember? — kiált fel a kortes. — De ugyan az vagyok, meg pedig len háromszéki!

— Az bizony — szolt rá ellenfele hirtelen. — Borszéki, csapszéki és mézszárszéki.

Véletlenül agyonlőtte fizéves unokatestvérét egy kislíú

Pécsről jelentik: Megrendítő gyermektragédia történt Pusztakisfalun községben, Kruckenberg Róza apátvarasdi 10 éves kisleány vasárnap látogatába érkezett Pusztakisfalun élő nagyapjához. A félárva kisleányt nagy örömmel fogadták nagyapja házában és a gyermekek játszani hívták. Játsszózás közben az egyik szobában egy flóbert-puskát találtak

A 9 éves kislíú kezébe vette a puskát, és tréfából a kis rokonlányra fogta és a fegyver a következő percben már el is sült.

A puskagolyó a kis Kruckenberger Róza szívet járta át s mire odarohantak a házbéliek, a szerencsétlen kisleányt már holtan találták. A csendőrség a nyomozást megindította.

Horvátországban valutaüzérkedés miatt két állami tisztviselőt kivégeztek

Zágrábról jelenti a MTI: A horvát belügyminisztérium közli, hogy a rögtönítélő bíróság halálra ítélté Havranek Szevén mérnök, pénzügyminiszteri titkárt, mert 40.000 kiló ölmot egy svájci cég kezére játszotta, a befolyt összegből pedig engedély nélkül Svájcban 700 Napoleon aranyat vásárolt és végül, mert ezekből a Napoleon aranyakból ez év március 21-én 260 darabot kísérelt meg engedély nélkül külföldre vinni. A rögtönítélő bíróság ugyan csak halálra ítélté dr. Kollák Iván külügyminiszteri osztályvezetőt, mert Havranekkel összejárva Svájcban a Napoleon aranyak bevitelét előmozdították és ezért 600.000 kunát fogadtak el. A halálos ítéleteket végrehajtották.

HORVÁTORSZÁGBAN INTER-ALJAK AZ ÁLLAM BIZTONSÁGÁRA VESZÉLYES SZEMÉLYEK CSALÁDTAGJAIT

Zágrábról jelenti a MTI: Mint a horvát főváros rendőrsége közli, azoknak a személyeknek családtagjai, akik a közrendet és biztonságot tetteikkel veszélyeztetik vagy veszélyeztetik a horvát nép békéjét és nyugalomát, vagy akik büntetendő erőszakos cselekményt követnek el az állam vagy magánosok ellen, kényszertartózkodásra táborba utalhatók. Ezek a táborok a belügyminisztérium, valamint az állami biztonsági igazgatóság felügyelete alatt állnak.

AZ MÁR

Egy külvárosi nénike elviszi a gyermekét az orvoshoz. Amint az orvos szemügyre veszi a fiúcskát, észreveszi, hogy az bizony ugyan csak maszatos. Szól az anyának, de az haragosan mondja:

— Már pedig az én gyerekem nem piszkos!

— De nézzen ide, jó asszony! — felelte az orvos és a gyerek nyakán végighúzó egy alkoholos vatta-csomót, amely szinte fekete lesz.

Mire az asszony fölényesen megjegyzi:

— Ja, ha vegyileg tisztítják!

Kedd délután rendkívüli közgyűlést tart Ujvidék törvényhatósági bizottsága

Huszonhárom pontból áll az ülés tárgysorozata

A főispáni méltóságban történt személyi változás következtében Ujvidék törvényhatósági bizottsága az utóbbi hónapokban nem tartott ülést. Most azután, hogy a főispán beiktatása is megtörtént, a törvényhozás folytatja munkáját. Dr. vitéz Nagy Miklós polgármester április 13-án kedden délután 5 órára rendkívüli közgyűlést hívta össze Ujvidék törvényhatósági bizottságát.

A bizottság ülésének tárgysorozatán 23 pont szerepel.

Bevezetésül felolvassák a kormányzó kabinetirodától és a miniszterelnökségtől a különböző üdvözlőtáviratokra beérkezett válaszokat, hivatalosan tudomásul veszik a főispáni székben történt változást. Kassa városának átíratát ismertetik az átvonuló szállások térítési díjai ügyében, majd az iparostanonciskola

felügyelőbizottságnál megüresedett elnöki állást töltik be. A zöldkeresztes szolgálat megszervezéséről tanácskoznak, majd a Ludovika Akadémián két alapítványi hely létesítéséről. Iskolai, egészségügyi, nyugdíj ügyek kerülnek ezután napirendre. Szerepel többek között a katonazenekar segélyének megállapítása, mint hogy

Ujvidéken a jövőben az év hat hónapjában katonazenekar működik.

Hétfőn, április 12-én déli 12 órakor a törvényhatóság

közigazgatási bizottsága ülésezik.

Az ülés kimondja a bizottság megalkotását, albizottságokat választ, megállapítja üléseinek idejét iskolaszéki ügyekről tárgyal, azonkívül jelentéseket hallgat meg.

Névtelen magyarokból világhírességek

Izmail pasa, I. Abdul Medzsid szultán magyar tábornoka

Megemlékeztünk ezeken a hasábon már Farkas Ozmán pasáról, aki az úgynevezett vörös szultánnak, II. Abdul Hamidnak volt hadvezére. Azonban nem szoltunk még eddig Kmetty Györgyről, a negyvenéves honvédtisztéről, aki már előzőleg, I. Abdul Medzsid szultán idején tábornoka lett a török birodalomnak.

EGY NEGYVENNYOLCAS TÁBORNOK

Kmetty György 1810-ben született. A napoleoni idők befejeződésére esik ifjúsága. Hivatásos katonatiszt lett és Ferenc császár, később V. Ferdinánd hadseregében volt katona igen jó megjelenésű erélyes arcú, temperamentumos, határozott ember volt, aki igen sokat akart az élettől Gyorsan haladt a katonai ranglétrán és rövidesen elérte a főhadnagyi, majd századosi rendfokozatot. Amikor 1848-ban kitört a magyar szabadságharc, őrnagyként lépett át a honvédséghez. Abba a honvédségbe, ahol a húszévnéhány éves Petőfi Sándor nemsokára szintén eléri az őrnagyi rendfokozatot. A honvédségben gyorsan lehetett előlépni. Az őrnagyságtól másfél év alatt elérkezett Kmetty — az emigráns tábornok szomorú pozíciójáig. Ugyanis a csornai győzelem után Kossuth kinevezte tábornoknak — az isaszegi és budai ostromok után azonban Kmetty el is érkezett magyarországi szereplésének végpontjára. Temesvárnál, ahol az utolsó nagy ütközet lezajlott Kmetty bátran kitrtrt, azonban innen most már menekülnie kellett a szomszédos Törökországba.

I. ABDUL MEDZSID ÉS ORSZÁGA

Kmetty György szerencsése az volt, hogy igen jól beszélt nyelveket. Azonkívül vitéz katona volt, aki, hivatásos korában megtanulta a katonai mesterség összes műszaki fogásait is. Törökországban szükség volt katonákra és így érthető, hogy a vendégszerető szultán szívesen látta a magyar katonákat. Amelyikük hajlandó volt áttérni a mohamedán hitre, azt fel is vették a török hadseregbe. I. Abdul Medzsid a törökök szultánja igen modern és lovasiasan érző ember volt. Ő volt az első török uralkodó, aki európai ruhában járt és az ő udvarában élt egy ideig Moltke a dán származású fiatal német vezérkari tiszt is. Moltke emlékirataiban igen érdekes képet fest mindazokról a reformokról, amelyeket a szultán udvarában keresztülvitt. Még leányának esküvő-

jére is meghívta a szultán Moltkét, ami azelőtt keresztény ember számára elképzelhetetlen lett volna.

Ez a modern és fiatalos lelkületű szultán megengedte Kmetty Györgynek, hogy belépjen a török hadseregbe. Kmetty György felvette az Izmail nevet, pasa lett és Aleppoban állomásozott. I. Abdul Medzsid lovasiasan meghagyta neki a magyar tábornoki rangjának megfelelő generális rangot, mint a török hadsereg tábornoka vett azután részt a krími háborúban is, amikor Kursz erődítményét védte a törökök, 1855 szeptember 29-én indult támadásra a híres orosz tábornok, Muravjev. Kmetty György, azaz most már Izmail pasa véra ellen, Kmetty György maga írta le angol nyelvű emlékirataiban, milyen vères küzdelem folyt ott le. Igaz, hogy az egész világ is sokáig erről a hőies várvédelemről beszélt. Ez a könyv sok kiadást ért meg.

Aleppóban Bom apóval együtt élt Kmetty, aki szintén török tábornok lett Abdul Medzsid alatt. Murad pasa néven. A krími háború után a szultán Kisásziába helyezte az érdemes tábornokot, ahol Kasztamuniban lett tartományi kormányzó úgynevezett „válí”. Ez az állás kegyelmes címmel járt és körülbelül akkora terület közigazgatásának vezetését jelentette, mintha nálunk öt-hat főispánságot egyesítenének. Kmetty azonban soha nem felejtette el azt, hogy magyar embernek született és, hogy csak az emigráció kenyerét eszi. Törökországban csak azért vállalt katonai szerepet, mert azt hitte, mind-csak átmenet. Kossuth és Garibaldi megszervezik a második magyar szabadságharcot és Kmetty visszajöhet hazájába.

Amikor Kmetty György látta, hogy ezek a tervek mindjobbban füstbemennek, az évek pedig mindjobbban elrep-pennek felette, azon kezdett gondolkodni: ne hagyja-e ott Kisásziát és ne menjen-e a művelt nyugatra? Nem bírta az ázsiai klímát sem. Elhatározását tett követte és amint a szultán a békét megkötötte, beada lemondás iránti kérelmét. 1861-ben I. Abdul Medzsid meghalt és utóda fivére, I. Abdul Aziz szultán lett. Ez az ember állati ösztönnel, primitív egyéniséggel teljes ellenpóte volt lovasias elődjének. Kmetty György azonban már nem érezte az új szultán uralmának hátrányait. Amint a törökök és oroszok a békét a krími háború után megkötötték, elhagyta Törökországot és Londonba vette útját. Itt is halt meg, fiatalon néhány estendő múlva. Írásai azonban ma is hirdetik szellemének erejét.

Dr. Kerekesházy József

— Ügyeletes szolgálat Ujvidéken a városi központi orvosi rendelőben 1943 április 3—10-ig. Ügyeletes orvos: Dr. Bauer József II. Rákóczi Ferenc ut 71, tel. 26—34. — Ügyeletes svogyszertárak: Divild J. Horthy Miklós sugárút 7, tel. 32—00; Másits Miklós, 1941 április 13 u 2 sz., tel. 22—91. — Mentők és tűzoltók: Andrassy u. 12 szám, tel. 33—22.

— Az istentiszteletek rendje a felszabadulás emléknapián. Mintmár jelentettük vasárnap április 11-én délelőtt 11 órai kezdettel felszabadulási emlékkünnepélyt rendez a DMKSz a Levonte Otthon nagytermében. Az ünnepély előtt istentiszteleteket tartanak a különböző templomokban. Az evangélikus és a görögkeleti templomban reggel 8 órakor, a katolikus főplébánia templomban és a református templomban délelőtt 10 órakor kezdődik az istentisztelet.

— A kultuszminiszter Sopronban. Szinyei Merse Jenő vallás és közoktatásiügyi miniszter csütörtökön három napi tartózkodásra Sopronba érkezett. A kultuszminiszter soproni tartózkodása alatt először körül sor műszaki doktoravatásra.

— Takarékoskodjunk az ajándékok is! Csak nemes, hasznos, ajándékot vegyünk. Erre bőségesen nyílik alkalom a „Globus” könyvesboltban (II. Rákóczi Ferenc-út 42), ahol minden magyar könyvújdonsgát megkaphat, azonkívül vélogaihat száziéle más ajándék között is.

— A tárgyalás szünetében megszökött a vádlóit. Budapestről jelenti: A budapesti törvényszéken csütörtökön tárgyalták Szegfü László, Engländer Sándor, Grün Ferenc és Halm Jenő kávéházi pincérek kerítési bűnperét. A vádlókat zárt tárgyaláson hallgatták ki, majd utána a bíróság szünetet rendelt el. Szünet után megállapították, hogy az egyik vádlóit, Szegfü László téliakbátja hátrahagyásával megszökött. A bíróság elfogatóparancsot adott ki ellene, egyben elrendelte a többi vádlóitak letartóztatását.

— Hírek Temerinből. Minthogy kender aztatni csak szoigabrosági engedéllyel lehet, az érdeklődők legkésőbb április 30-ig adják be az engedélyezés iránt kérvényeket. — Temerinben és Hadikföldjén torokgyik elleni védelésre be kell vinni a gyermekeket az Egészségháza. Temerinben április 11-én, Hadikföldjén 13-án délután 2 órakor lesz az oltás. A felhívás a Szatmár megyéből és Romániából menekült szülőkre is vonatkozik. — A szerződéses munkára utazó mezőgazdasági munkások félárú vasúti kedvezményben részeülnek, ha legalább öten utaznak együtt. Az igazolványokat a községi háza 10. számú szobájában adják ki a munkaadóval megkötött szerződés bemutatása ellenében. — Az 1943. év második negyedévi adója esedékessé vált. Kamatmentesen május 15-ig lehet befizetni, a késlekedők büntetéspénzt is fizetnek.

— Éleslövészet Ujvidék határában. Az Ó-Dunától keletre eső területen a helybeli határőrség zászlóalj 1943. évi április hó 8., 9., 10., 13., 14., 15., 16 és 17-én reggel 7 óratól délután 5 óráig harcserű éles lövészetet tart. A veszélyeztetett terület Káty község területéhez tartozik Káty, Tiszaköfalva, Felsőkabol és Alsókabol felé vezető műúton közlekedni lehet, a dunnparti térségben azonban a közlekedés tilos.

— **Topolyai hírek.** Vasárnap délelőtt ünnepélyes istentisztelet után az Országzászló előtt felavatják a topolyai járás nemzetvédelmi keresszettel kitüntetettjeit. Az ünnepségre társadalmi egyesület saját zászlóik alatt vonulnak fel. — Az iskolán kívüli népművelő bizottság vasárnap délután a templomtéri iskolában ingyenes népművelési előadást rendez, amelyen Ipolyi László káplán „Vallás-erkölcsi nevelés” címmel, dr. Mészöly Dénes ügyvéd pedig „Magyarország gazdasági földrajzi” címmel tart előadást. — A szabadkai törvénytörvény Topolyán működő uzsoraegyesbírja Fürsztner György 43 éves és Nagyapáti János 65 éves topolyai földműveseket 100-100 pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen, mert a tej literjét a hatóságilag megállapított 32 fillér helyett 34-35 fillérré árusították. — Az Iparos Daloskör vasárnap este a Wéber-vendéglőben magyar nótáestert rendez. Baksa Kató és Koncz Mihály vendégfelléptével. Az ünnepi beszédet Dukav Károly hittanár mondja. A Daloskör férfikarát Hoffmann Károly vezényli.

— **Péterrévi hírek.** Péterréven egy hét óta könyvre kapják a húst. Minden kerületnek meg van a mérszárosa s így most már nem vásárolhatják egvesek a húst a többi rovására. — Aki talált kék színű bevásárlási könyvecskét, jutalom ellenében adja át Bogdán Sándor üzletében. — A juhászok, juhtartók gazdák nyáiaikat legelőbárca nélkül nem hathatják ki. Mindenki vigye magával a bárcaát.

— **Katonazenét kap Ujvidék.** Május 1-től szeptember végéig katonazené lesz Ujvidéken. A katonazené rendes sétahangversenyeken kívül részt vesz a színházi zenekar megerősítésében is.

— **Munkát, alkalmazást kaphanak a Magyar Királyi Állami Munkaközvetítő Hivatalnál** Vak Bottyán-u. 2 (volt munkásbörze épület) 1943 év április hó 9-én. Férflők: Helyben: 1 kovács, 1 cipőtelkatos, 3 vasesztergályos, 2 szűző, 2 fémnyomó, 1 kádár, 1 szabó, 1 díplés, 1 borbély, 3 kocsis, 1 kifutófiú. Ujpalánka: 1 asztalos, Apatin: 1 bútorszobrász, 3 kenderítő. Bácsszentgyörgy: 2 fémestergályos, Dunagárdony: 3 ác, Cegléd: 2 faesztergályos, Kecskemét: 1 üveges és képkeregető segéd, Szombathely: 1 villanyszerelő, Klotildiget: 1 villanyszerelő, Óbecse: 1 vágó, kazánfűtő és 1 utcai árus. — Nők: 1 gépirónő helyben, 1 elárusító lány helyben, 10 gyárimunkásnő Székesfehérvárra, 4 harisnyakötő Budapestre, 2 laboráns vidékre, 1 szakácsnő helyben, 5 mindenfajta nő helyben, 6 mindenfajta nő helyben és 1 bejáró nő helyben. Hadigondozottak és tüzképesek: 1 kórházlakos Ujpalánkára. Tanoncok: Helyben: 1 asztalos, 2 borbély, 1 sütő. Vidékre: 3 kovács, 2 bogdár.

— **Kenyérjegy veszett el Ujvidéken.** Hanukov Alekszandar orosz menekült szerda délelőtt 7 óra tájban a Széchenyi utcában elvesztette kenyérjegyét. Kéri a becsületes megtalálót, hogy a jegyet juttassa megtalálásra Magyar utca 3. szám alá, vagy szerkesztőségünkbe.

— **Husvét első napján egész napon zárva lesznek a borbély és fodrászüzletek.** Az Ujvidéki Ipartestület borbély és fodrász szakosztálya közli, hogy husvét első napján a borbély és fodrászüzletek egész napon át zárva maradnak.

— **Ötezer pengő adomány az Ujvidéki Keleti Kereskedelmi Főiskolának.** Budapestről jelentik: A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Nagypályai Milenkó m. kir. kormányfőtábornoknak az Ujvidéki m. kir. Keleti Kereskedelmi Főiskola részére a tanulmányi szándékozók magyar ifjak támogatására juttatott 5.000 pengő értékű adományáért őszinte elismerését és köszönetét fejezte ki.

ÜZEN A MULT

Április 10.

MA 250 ÉVE, 1718 április 10-én meghalt Penn Vilmos, a róla elnevezett gyarmat megalapítója, ki Penn Vilmos ellentengernagy fia volt. Oxfordban tanult, hol vallásos tekintetben maradandó benyomást gyakorolt rá egy Loe Tamás nevű quaker, mivel együtt keresztény irányú összejöveteleket rendezett, az egyetemtől távozni kellett s Parisban tett utazása sem vezette őt vissza a világhoz, hanem úgy itt, mint később Londonban, és Dublinban hű maradt a quakerokhoz s 1688-ban nyilvánosan is áttért hozzájuk, ami miatt apja őt magától elűzte és ismétellen is hosszabb ideig tartó fogsággal büntette. Műve részint az államgyházat támadta meg, részint lelkiismereti szabadságot követelt, vagy pedig vigasztaló iratok voltak, mint például a híres „Nincsen korona kereszt nélkül” című műve. Apja halála után missziói utazásokat tett Hollandiában és Németországban, hol a legkiválóbb misztikus szepereatistikus körökkel lépett érintkezésbe. Hittelének folytonos üldöztetése azt a gondolatot érlelte meg benne, hogy hűvel együtt elhagyja Angliát és egy államot alapít Amerikában, amit 1681-ben Pennsylvania néven létre is hozott. Ez állam alkotmánya a későbbi egyesült államok alkotmányának alapjául szolgált. II. Jakab angol király uralma alatt megszűnt a quakerok üldöztetése, mire Penn hazatért és gyarmatát 1712-ben átengedte Angliának. Jelentősége nemcsak abban áll, hogy a vallásos humanizmusnak volt egyik legkiválóbb képviselője, hanem főként abban, hogy ő volt az első, ki a feltétlen vallásszabadság elvét egy újonnan alapított államban gyakorlatilag is érvényesítette. Pennsylvaniaiban történt meg az első kísérlet, hogy a hit- és politikai szabadság eszményét bevigyék a modern világ állam- és népeletébe, s ezen értelemben Penn a modern államélet legkiválóbb megalapítói közé tartozik.

MA 50 ÉVE, 1893. április 10-én Vazary Kólos hercegprímás ellen merényletet követett el egy Csölles nevű egyén, mely alkalommal Kohl Medárd ki akkor a hercegprímás titkára volt, súlyosan megsebesült. A király ez alkalommal Kohl Medárdot a vaskorona-érend lovagjává nevezte ki. —O—S

— **Adomány az Ujvidéki Bajtársi Szolgálatnak.** Szekicsák László kiskfia születése alkalmával húsz pengő adományozott az Ujvidéki Bajtársi Szolgálat céljaira. Az adományt rendelkezési helyére juttattuk.

— **Személyhajójárat Óbecse és Szeged között.** A MFTR közli, hogy a személyhajójáratokat Óbecse és Szeged között a folyó évben olyképp indítja meg, hogy a hajók Óbecséről Szegedre április 9-től kezdve minden kedden, szerdán, pénteken, szombaton és vasárnap 22 órakor (felőrával előbb, mint a mult évben), Szegedről vissza április 10-től minden hétfőn, szerdán, csütörtökön, szombaton és vasárnap 13 órakor indulnak. Óbecse—Titel—Ujvidék között a személyszállítójáratok később indulnak meg.

— **A gyomor és a bélesatorna alapos kitisztítására** igyunk hetenként legalább egyszer reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez gyorsan és biztosan takarítja ki az emésztés salakkal telt útjait és az egész anyagcsere előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— **Hírek Kúláról.** Hétfőn, 12-én kezdődik a sorozás Kúlán a Kardos-féle szállodában. A sorozás sorrendje hétfőn Kúla, kedden Veprőd, szerdán Torza. A sorozás a feltüntetett napokon reggel 8 órakor kezdődik. — A Szociális Missziótársulat helyi szervezete a havi értekezletén, Pósa András segédjegyző részletesen ismertette az Egészségvédelmi Szövetség nemes céljait, egyben felszólította a jelenlevőket, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek felvételre. A Szövetség megszervezésével a Szociális Misszió helyi szervezetét bízták meg. — A HONSZ helyi szervezete az Országos Hadigondozó Bizottságban való képviselővel Loch Vendel elnököt és Gázso Pál ügyvezető elnököt bízta meg.

— **Basch Ferenc német népcsoportvezető Ujvidéken.** Dr. Basch Ferenc a magyarországi német népcsoport vezetője pénteken déli félegy órakor Ujvidékre érkezett. Dr. Basch meglátogatta az Ujvidéki német intézményeket. Délután a DMKSz hivatali helyiségében meglátogatta Krámer Gyula felsőházi tagot, a DMKSz elnököt és viszonzta azt a látogatást, amit Krámer Gyula tett annak idején Budapesten.

— **TILOS A REFORMATUS TEMETŐBEN A LEZÁRT ÖSVÉNYEKEN JÁRNI.** Az Ujvidéki református egyházközség az evangélikus egyházközséggel egyetértésben értesíti Ujvidéki város közönségét, hogy a Pirosi-úton levő temetőjében az útjárók által önkényesen készített ösvényeket lezárta és az azokon való további közlekedést rendőrhatalósággal megtiltja. Aki a tilalom ellenére mégis keresztüljár a temetőn, azt szigorúan megbüntetik.

— **Ellopták a kerítést.** Dobanovacska Radivoj, Ujvidéki lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy április 7-ről 8-ra virradó éjjel ismeretlen tettes ellopta Balassa utca 12 számú házának 12 méter hosszú drótkerítését.

— **Kérés egy ismeretlen Ujvidéki amatőr fényképeshez.** Felkérjük azt az urat, aki Szegő Emil Ujvidéki levante temetésén fényképfelvételeket készített, hogy sziveskedjék jelentkezni Bartha Géza fotoszaküzletében, Ujvidéken, a Hitler-utca 11. szám alatt.

— **A kölesönként motorkerékpáron gázolt, utána megszökött egy pesti műszerész.** Csütörtökön hajnalban súlyos forgalmi szerencsétlenség történt Budapesten. Egy motorkerékpáros a Váci-út sarkán elűtötte Fleischmann Mór 60 éves kereskedőt s utána teljes sebességgel elszáguldott. A járőrök megjegyezték a gázoló motorkerékpár számát, ennek sziveskedjék jelentkezni Bartha Géza fotoszaküzletében, Ujvidéken, a Hitler-utca 11. szám alatt.

— **Személyforgalom Bánát és Szerbia között.** A begrádi katonai parancsnokság rendeletet adott ki, amelynek értelmében ezentúl bánáti munkások, a bánáti kerületi rendőrőrsök engedélye nélkül nem hagyhatják el Bánát területét. Munkásnak tekintenek minden 14 éves felül mindkét nemhez tartozó személyt, aki pénz ellenében munkát végez, vagy végezni akar.

Magyar hősök

Példaadó bátorságával és elszántságával tüntette ki magát a Szovjet ellen vívott hadjárat során Mészáros József főhadnagy, egyik gyalogezredünk századparancsnoka.

1942 augusztus 28-án az ellenség erős tűzcsérei és aknavetőtüzzel támogatott támadást hajtott végre az Averino község mellett lévő magaslatoikon állott honvédek ellen. Mivel egy felszabadult belsevista erőnek sikerült is betörnie Mészáros főhadnagy századának védelmi övibe. Noha a betörés a támadóknak rendkívül kedvező teret nyújtott egészen váratlanul következtet be s az ellenség pusztító tüzzel igyekezett lekütni a honvédeket. Mészáros főhadnagy nyomban szakaszerejű tartalékának élére állt és halálmegevető bátorsággal lendítette azt támadásra a betört ellenség ellen. Példaadó bátorságával magával ragadta a legénységet s nem törődve az akkor már gyalogsági tüzzel is megerősödött belsevista ellenhatással sűrű erejű rohamot intézett a betört belsevisták ellen. Ellentámadása a legteljesebb mértékben sikerült, az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett s maradványai fejevésételen menekültek. Számos fogoly, több géppuska és hadianyag maradt honvédek kezében.

Mészáros főhadnagy e bátor magatartásával elsősorban járult hozzá ahhoz, hogy a veszedelmes belőrs még esztrájában előjutható volt.

— **Ujverbázi hírek.** A községi képviselőtestület elhatározta, hogy a gyalogjárókat a háztulajdonosok terhére rendbehozza. — A DMKSz helyi szervezete a községi felszabadulása napjait megünneplésre a helybeli összes társadalmi és hazafias egyesületek közreműködésével nagy ünnepélyt rendez. Április 13-án délelőtt 10 órakor lesz az állami gimnáziumban a mezővárosi által ajándékozott zászló ünnepélyes felavatása. Utána megismerkedés a vendégekkel a községi házban. Délután 4 órakor az Országzászló előtt a visszatérés ünnepélye a következőkkel: Hírszó, szavalt, ünnepi beszéd, Szózat, szavalkó, szavalt, Himnusz. — A községi előjáróság a Kossuth Lajos és II. Rákóczi Ferenc út végén elterülő szántókat ház helyek igénylésére kiszajátította és a tulajdonosokat a Telecskán levő községi földkönyv másoltszeres megírásával kötelezte. — A Tízharcosok helyi szervező bizottsága a szövetség alakuló közgyűlését husvét másodnapján tartja az Ipartestület nagytermében. — A sporthalászkörében nagy megütközéssel fogadják a május 1-i vízparti idő előírását. Ismeretes ugyanis, hogy a Ferenc csatornába torkoló levelező árok a meleg idő beálltával a kendergyarak, bűrgyár és egyéb erjedő és bomlasztóhatású vizet nagy tömeget vezet ki, melyektől a halak tízezrei pusztulnak, tehát a tilalmi idő betartásának semmi gyakorlati haszna nem volna. — A Női Tábor a Népiórái bizottság megbízásából ismét több házat vásárolt és azokat vasárnap délután ünnepélyes keretek között átadják több sokgyermekes családnak.

— **Vízállás.** A Duna Komáromig alacsony, lejjebb közepes vízállású. Mai dunai vízállások: Scherding 278 (32), Struden 405 (34), Krems 330 (28), Bács 310 (34), Pozsony 302 (36), Komárom 324 (20), Budapest 385 (43), Paks 303 (41), Baja 484 (47), Mohács 510 (47), Bozdán 545 (40), Gombos 438 (42), Ujvidék 486 (46). — A Dráva Barcsnál 60 (8). — A Tisza Tokajig alacsony, lejjebb közepes vízállású. Mai tiszai vízállások: Mórmarosziget 125 (40), Visk 110 (25), Teksháza 120 (20), Tiszaujak 178 (20), Váradonmány 331 (24), Tokaj 396 (33), Szolnok 521 (47), Csongrád 585 (46), Szeged 628 (43), Zenta 546 (47), Titel 425 (44). A záróé'ben levő számok a vízállást jelzik százalékokban kifejezve a legmagasabb vízálláshoz viszonyítva.

A délvidéki magyar sajtó szerepe a kisebbségi életben

MEGJELENT A „SORSUNK” APRILISI SZÁMA

A pécsi Janus Pannonium Társaság kiadásában megjelenő „Sorsunk” című folyóirat áprilisi száma most jelent meg. A közel száz oldalas folyóirat új száma kitűnően csoportosítva figyelemre méltó cikkeket közöl Takáts Gyulától, Tóth Bélától, Csuka Jánostól, Kodolányi Jánostól, Horváth Jánostól és Gosztonyi Gyulától, ezenkívül a szépirodalmi részben Csuka Zoltán, Z. Csukás Irén, Harsányi Lajos, Solymosi Ida és Zsíkó Gyula versei, Molnár Miklós novellája gazdagítja a lapot, Féja Géza Tersánszky J. Jenőről ír. Ottó Ferenc a mai német zeneszerzőket ismereti. Temesi Mihály pedig az ormánsági gyermekjátékokról közöl ismeretést. Az „Élet és Irodalom”, „Könyvek” rovatok időszerű írásokról, írókról, előadásokról tartalmaznak őszinte bírálatot s teszik gazdaggá, teljessé a számot.

Különösen nagy figyelmet érdemel Csuka János szerkesztő cikke a délvidéki magyar sajtóról és szerepléséről az elmúlt 23 éves kisebbségi életben. Csuka nagy hozzáértéssel keresztszemmel ismerteti a megszállás alatti kisebbségi újságírás hőskörét s érdeme szerint foglalkozik azokkal a napilapokkal, amelyek harcot hirdettek, folytatták s vállalták a következményeket a déli magyarok kultúrájáért, jogainak kivívásáért, megőrzéséért s az összetartásért. A cikkíró őszinte melegséggel és elismeréssel foglalkozik arról a munkáról, amelyet a Reggeli Ujság és őse a Délbácska folytatott. Egyhelyütt megírja: „Különösen sok üdöztetést kellett a lapnak kiállania a marseillei királygyilkosság után, amikor a magyargyűlölet hullámai végigszántottak a Délvidéken”. A diktatúra alatt szinte egyedül tudta tartani a magyar frontot és a magyar népi kultúra kiépítésében vállalt nagy szerepet. „Ezeket a nagy érdemeket a felszabadulás után azaz jutalmazták, hogy a Reggeli Ujság az egyetlen magyar napilap amely a Délvidéken megmaradt.”

A Délvidéken egyre jobban elterjedő a közkezdeltté váló folyóirat évi előfizetési ára 12 pengő, félévre 6 pengő, egyes szám ára 1 pengő. Megrendelhető a kiadónál: Pécs, Apáca-utca 8.

Hol kapható Budapesten a Reggeli Ujság?

Nyugati p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. III. (perron)
Teréz-körút 15.
Múzeum-körút 1.
Hungária-szálló
Szt. Gellért-tér BSzKRT várócs.
Erzsébet-körút 39.
Rákóczi-út 21.
Erzsébet-körút 1.
József-körút 30.
Kelenföld p. u.

IDÓJÁRAS

Feleség: Mit mond az újság, milyen idő lesz holnap? Kalapot akarok vásárolni.
— Férj: Felhőszakadás lesz, veszedelmes villámcsapásokkal, ki se lehet menni az utcára.

**ZENE FILM SZÍNHÁZ
MŰVELŐDÉS
MŰVESZET IRODALOM**

Vasárnap műsoros délutánt rendeznek az ujvidéki levonték

Délután 5 órai kezdettel a Levente Otthonban

A felszabadulás második évfordulójának megünnepléséből az ujvidéki levonték is kivesszik a részüket. Vasárnap délután műsoros előadást rendeznek a Levente Otthon nagytermében. Változatos műsort állítanak össze.

az előadást vasárnap délután 5 órai kezdettel rendezik a Levente Otthon színháztermében.

Az ünnepség megnyitásaként a levonték fúvószenekara a Himnusz-t játsza, majd Darula Andor levonté ünnepi beszédet mond. Ezután Tormássy Magda, a kedveshangú kiváló énekesnő magyar nótákat énekel a szalonzenekar kíséretével. Darula Andor saját költeményei-

ből szaval, majd a tuvózenekar magyar indulókat játszik.

Levonték egyfelvonásos előadása következik ezután. Címe: Három honvéd. Az egyfelvonásos után Moldvai István levonté dalokat énekel szalonzenekar kíséretével, majd a levontékből alakult havai gitár-együttes játszik. A gitár-együttes játékát a levonték szalonzenekarának száma követi, majd Moldvai és Jedlicska levonték párosjeleneteket adnak elő. Befejezésül a fúvószenekar a Szép vagy gyönyörű vagy Magyarország című dalt adja elő.

Az érdekesnek ígérkező műsoros délutánra a belépőjegy ára 50 fillértől 2 pengőig.

Bemutatjuk az ujvidéki Keleti Kereskedelmi Főiskola tanárait

Dr. Kádár László

főiskolai rendes tanár, egyetemi magántanár

Dr. Kádár László főiskolai rendes tanár, egyetemi magántanár 1908-ban Ósoven született. Apja háromszéki származású székely ember, volt ösveői állami elemi iskolai tanító, anyja bácskai magyar leány. A világháború után a trianoni Magyarország területére menekült s az egyik nagyvárosban, majd Pestkönyven végezte középiskoláit. A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen (mint a Br. Eötvös József Collegium tagja) földrajz- természetrajz szakos középiskolai tanári oklevelet szerzett és

egyetem Közgazdaságtudományi Karán „A száraz és félig száraz területek elpusztulása és gazdasági élete” című tárgykörből magántanárrá habilitált. Dr. Kádár László a komáromi tárgyalások idején az előkészítő munkálatok kartográfiai részét vezette, gróf Teleki Pál miniszterelnöksége idején és tragikus halála után pedig egyetemi előadásában s tanszékének vezetésében helyettesítette professzorát.

1940-ben a budapesti Országos Gazdasági Szaktanárvizsgáló Bizottság tagjává nevezték ki, ezt megelőzőleg egy évvel részt vett néhai Györfly István vezetésével mellet gróf Teleki miniszterelnök kivánságára és támogatására mellett megindult táj- és népkutató munkában, Györfly professzor elhunytá után pedig ő lett az akkor megszervezett Országos Táj- és Népkutató Intézet igazgatója. Ez idő alatt ő szerkesztette a Magyar Táj- és Népméret Könyvtárát is.

Dr. Kádár László gimnazista kora óta cserkész volt: Két éven át parancsnoka a Gazdaságtudományi Kar cserkészcsapatának, majd társelnöke a cserkészklub kinőtt férfiak egyesületének, a Fiatal Magyarok Szövetségének. 1939-től 1941-ig ugyanennek a szövetségnek elnöke volt, egy év múlva pedig az Országos Főcserkész az Országos Cserkész Nagytanács tagjává nevezte ki. A M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter az ujvidéki Keleti Kereskedelmi Főiskola gazdasági földrajzi iskolai tanárává 1942 október 31-én nevezte ki s ugyanakkor kinevezte a főiskolával kapcsolatos Körösi Csoma Sándor Diákotthon igazgatójává is.

bölcsészettudományi doktorátust tett. Katonai szolgálatának teljesítése után néhai gróf Teleki Pál vette magamellé asszisztensnek a budapesti Műegyetem Közgazdaságtudományi Karának Gazdaságföldrajzi Intézetébe, ahol 11 éven át teljesített szolgálatot az asszisztens állás minden fokozatában, gyakornoktól kezdve az intézeti tanárig.

Gróf Teleki professzor megbízásából résztvett Almásy László libiai sivatagi expedíciójában, mint az expedíció geográfusa. Ösztöndíjak segítségével és szaharai tapasztalatai alapján feldolgozta a hazai, hollandiai, németországi és lengyelországi futóhomokterületeket s tanulmányait az 1938. évi nemzetközi földrajzi kongresszuson ismertette. Munkái alapján a József Nádor Mű-

ÉNEK A TAVASZ KEZDETÉN

Rohan vonatunk, száguld az élet,
Pusztá végpontján vár az életet
Csontkező Réme s hozza a véget.
— Szívünkben még a nyár napja léget!

Még tünde-tavaszt újú sugara
Ragyogva játszik, még álomvára
Hő vagyainknak hős magasba tör
S éltünk kapuján rig Öröm az ör.

Még ugyan virít kincses virága
Ékes lelkednek, dús boldogsága
Tavaszi díszes pompában játszik.
Még sehol sötét felhő nem látszik

Elragadó meg tenyed szépsége,
Mosolygva igéz szemed kéksége
S vonz mint a virág délceg lepkéket
Játszi haograt, kis méhecskéket

De egyszer hogyha lassan oregszünk
S örök parancsra Napba törekszünk,
Akkor se szünjön ajkadon a dal
S akkor is maradj május-fiatal.

Majdan ha jó egy acelos lélek,
— Akihez szived köti az élet —
Orizze híven ude tavaszod,
Szived derűjét, rózsá-mosolyod.

DONGÓ FERENC

A felszabadulás ünnepe Hódsgón.

Vasárnap nagyszabású ünnepség keretében üli meg Hódsgáz hazafias lakossága a felszabadulás évfordulóját. Az ünnepélyt délután 6 órai kezdettel rendezik a község háza előtti téren. Műsor: Híszkegy: Eneklí a DMKSz fiókjának vegyes énekkara dr. Jánosy Károly karmester vezényletével. Ünnepi beszéd Mondja dr. Willmann Mátyás a DMKSz hódsgási fiókjának elnöke. Az ünnepi beszéd befejezése után felolvassa a Kormányzó Ur Ófóméltósága 1941 április 10-én kelt hadparancsát. Gyoni Géza: Csak egy éjszakára. Szavalja Gaál Miklós áll. elemi isk. tanító. Katonadalok: Eneklí a DMKSz hódsgási fiókjának vegyes énekkara dr. Jánosy Károly karmester vezényletével. 5. Himnusz. Eneklí az ünnepelő közönség. Este 8 órai kezdettel Szujer vendéglő nagytermében. Híszkegy — eneklí a DMKSz hódsgási fiókja vegyeskara dr. Jánosy K. karmester vezényletével. Enekkettős: Eneklík Doman Anna és Herbszt Magda. Gárdonyi Géza: Az öreg honvéd. Szavalja Toth Kálmánné. Páros jelenet: A bíró előtt. Előadják Palfy Julia és Ficza József. Bárdos Lajos: Réten, réten. — Eneklí a DMKSz hódsgási fiókja vegyes énekkara dr. Jánosy karnagy vezényletével. Palóc jelenet. Előadja Szegedi István. Magyar dalgyűveleg Eneklí a DMKSz hódsgási fiókja vegyes énekkara dr. Jánosy vezényletével. Cigányjelenet. Előadja Katona Mihály. Kékedi Sántha János: Kőszöntő. Szavalja Szalay Ilonka. Páros jelenet. Előadják Szegedi István, Segr József. Himnusz. Eneklí az ünnepelő közönség.

MENTSÜD MEG LELKEDET!

Április 11—18.

Népmisszió lesz Újvidéken!

Szentbeszédék reggel és este 7 órakor. Magyar nyelven a belvárosi és telepi katolikus templomban. Német nyelven a Rókus templomban. Horvát nyelven az örmény templomban.

Minden katolikus ott legyen!

SPORT

Rövid sporthírek

Topolyai sporthírek. Vasárnap az NB II. Zrinvi-csoportjának legerősebb csapata, a Szegedi VSE játszik Topolyán bajnoki mérkőzést a TSE-vel. A mérkőzés iránt nemcsak Topolyán, hanem az egész járásban nagy az érdeklődés. A TSE felállítása, tekintve, hogy több sérült játékos van, bizonytalan. — Békés Ferenc a TSE kitűnő középcsatára, akit március 4-én igazolt le a Budapesti VSC-ből első mérkőzésén olyan súlyosan megsérült, hogy az egyik budapesti sportszatóriumban fekszik.

Verbászi sporthírek. A cukorgyári csapat vasárnap Pécsen játszik NB II. mérkőzést a DVAC kitűnő együttesével. Az őszi fordulónál 3:3 volt az eredmény. Újverbáson és nem volna meglepetés, ha ezúttal is döntetlen lenne az eredmény. A gyáriak a következő csapattal indulnak a küzdelemben: Keresztes I., Darányi, Dénes Keresztes II., Pázmány, Polyvas, Rátkai, Pál, Aknai, Móritz, János. Az újbérszói leventék a járási bajnokságért Adával játszanak jéghaza míg az óverbáziak Péterréven mérkőznek.

A Berszil S. E. hírel: A Berszil „Bordó” csapat alantí játékosai vegyék át szombaton délután 4 és 5 óra között a felszerelést az öltözőben (Bánfy-u. 51) és vasárnap délelőtt 10 órakor találkoznak a vasutállomáson, a csapat főkezesét utazik a Ruszin elleni bajnoki mérkőzésre. Radovanov II., Rajkov, Rápoti, Málics, Sipos, Gajin II., Alnoki, Hegedűs, Gájin I., Szimin, Lakl. Miloszlavjev. — A „Fehér” csapat Ófupokon játszik a Levente SE ellen az a'anti játékosok vegyék át a felszerelést vasárnap délelőtt 9—10 óra között az öltözőben (Bánfy-u. 51) és találkoznak vasárnap ebéd után 1 órakor a vasúti állomáson. Pandurov, Dzsurguski, Masics III, Bozejac, Kiss, Masics I., Radovanov I., Kojity, Csicsul P., Lucsity Szi., Dzsanyit, Masics II., Szauer.

Futball-eredmények

Csurg: Hunyadi SK—Nádalfai SK 2:2 (2:1). Bajnoki mérkőzés. A hazai csapat csak tíz emberrel játszott, mégis megszerezte az egyik pontot.
BELGRÁD: Szloga—BSK 2:1. Obilics—Balkán 8:0, SK 1913—BASZK 2:1. Vitéz—Jedinstvo 3:2.

Az UAC Salgótarjában Új összeállításban játszik a csapat a SalBTC ellen

Az UAC vasárnap egyik legnehezebb mérkőzését vívja. Nehéz a mérkőzés egyrészt, mert hosszú utazás előzi meg, a csapatnak Salgótarjában kell utaznia, másrészt mert ellenfele az NB I. egyik legharcosabb együttese, de legfőképpen nehéz azért, mert a csapat nem játszhat a szokott összeállításban. Mézest eltiltották, Pálfi hétfőn vizsgálják és ezért tartalékosan áll ki a csapat.
A SalBTC vasárnap súlyos vereséget szenvedett ugyan az újjáéledt Újpesttől, ebből azonban nem lehet következtetni a csapat gyengeségére. A tarjáni bányászcsapat kitűnő együttes, amit bebizonyított ősszel Újvidéken, amikor az UAC három gólos vezetését a mérkőzés végéig kiegyenlítette. Még teljes az UAC-nak is súlyos feladat pontot hozni Salgótarjából, annál nehezebb a tartalékos csapatnak.

Az eredmények azonban két oldala van és könnyen lehetséges, hogy a tartalékok bevetése csak előnyére válik az UAC-nak. Most a körülmények kényszerítik az UAC-ot tartalékjátékosok igénybevételére, amittől eddig a vezetőzőg óvakodott, attól tartva, hogy ezek a játékosok nem válnak be. Könnyen lehetséges azonban, hogy még jobbak lesznek mint azok, akik kimaradtak a csapatból.
Az UAC a messi útra már szombaton reggel indul. Szuszedzsky János alelnök vezetésével a következő játékosok utaznak Salgótarjába: Platz, Csillag, Avar, Takács, Máriás, Zsoldos, Szerencsés, Rab, Welker, Bolgár, Vinai, Majtán. A játékosok reggel 4 órakor az állomáson kötelesek jelentkezni a csapatvezetőnél.

A LEVENTE LABDARUGÓ-BAJNOKSÁG EREDMÉNYEI

Nádalfai: Turja—Nádalfai 3:1 (1:0). Vezette Horváth. Góllövők: Krivokulya, Popov és Szurducska, illetve Bakari.
Sajkásgyörgye: Boldogasszonyfalva—Sajkásgyörgye 3:2 (1:1). Vezette Kedves. Erős küzdelem. Góllövők: Dobánovics (2) és Bajac illetve Pandurov (2).
Lillimos: Lillimos—Szilágy 5:0 (0:0), vezette Ficza. Góllövők: Farkas, Bocka, Vucsenov, Zsák és Popovics.
Bácsfeketehégy: Kishegyes—Bácsfeketehégy 3:1 (2:0), vezette Tamási. Góllövők: Csöke (2) és Süli illetve László.

Begecs: Begecs—Újvidék 2:0 (2:0), vezette Mókus. Góllövők: Blagojev és Krsztics.
Kiszás: Urszentiván—Kiszás 2:1 (1:1), vezette Mrgyanov. Góllövők: Mihály és Drenyovszky (öngól) illetve Kis.
Hódás: Hódás—Bácsszentiván 11:1 (5:0), vezette Hangodi. Góllövők: Skoda (3), Milutinov (3), Vaskaras (3), Offebnecher és Cecel, illetve Gassmann.
Óbecse: Óverbász—Óbecse 4:3 (1:2). Vezette Szabó. Igen hevesirámú küzdelem. Góllövők: Kondrás (3) és Kontra illetve Szavics (2) és Schlarb.
Péterréve: Újverbász—Péterréve 4:0 (1:0). Vezette Takács. Góllövők: Kucsera (3) és Manojlov.

Játékvezetőküldés az április 11-i bajnoki fordulóra. NB III.: UVAK—Zombor: Garner Ferenc, Temerini TC—Szabadkai MOVE SE: Muszin Ernő I. osztály: Ószivác—Csacvenka: M'hók János, Petróc—UAC II: Molnár Pál, Kula—Tepolya II: Bador Mihály, Törökvté—Mehol: Gaál István, Szentiamás—Villám: Brankovics György, II. osztály: UVAK II—Pincéd: Scheib Tibor, Ruszin—Berszil: Kiss Ernő, Délvilág—Kiszás: Siket István, Zsabye—Nádalfai: Bugadzsjia Dezső, Péterréve—Csurg: Acsay Sándor.

A válogatott első edzése. A svájci mérkőzésre készülő válogatott keret szerdán tartotta első edzőmérkőzését a Ganz SE csapata ellen. A válogatott a következő összeállításban szerepelt: Csikós — Szűcs, Szalay — Sárosi III., Polgár, Perényi — Németh, Szusza, Zsengellér, Laczkó, Tóth III. A válogatott csapat 8:3 (2:0) arányban győzött. Az edzést erősen zavarta a viharos szél. A válogatott keret ezentúl minden szerdán tart edzést, egyre nehezebb ellenfelek ellen.

Mézest egyhónapra eltiltották. A vasárnapi UAC—Kispest mérkőzésen Molodoványi játékvető sportszerűtlen ség miatt kiállította Mézest az UAC jobbrólját, majd később durvaság miatt Fúzesit, a Kispest balösszekelőjét. A fegyelmi egyesbíró most fegyelmezte a kizárásokkal és Mézest egy hónapra eltiltotta. Büntetése május 7-én jár le. Fúzesit az egyesbíró a kiállítással megbüntetésnek vette.

Begecs: Begecsi LE—Ófupaki LE 4:0 (2:0). Barátságos mérkőzés Zsiga Ernő kitűnően vezette a mérkőzést.

Romanzow azt a parancsot adta ki, hogy egész hadserege kerekedjék fel s hagyja el Silistriát.

Tehát úgy látszott, hogy lemondanak az erőd ostromlásáról. E váratlan parancs, mely erkölcsi vereséghez hasonlított, alattomban sok elégtelenséget szült a csapatok s alsóbbrendű tiszték közt, kik már biztosan számítottak a megszállással járó nyugalomra s remélték, hogy azután elfoglalhatják Silistriát.

Most pedig hirtelen más intézkedés történt s az ellenséges erőd készült a diadalra.

Valóban nagy és általános öröm uralkodott annak helyőrsége közt, midőn az oroszok elvonulásáról értesültek!

Azt rebesgették, hogy az oroszok maguk sem hitték bevezetőnek Silistriát, hogy tehát kísérletet sem tette annak elfoglalására, minden teketória nélkül odább állnak.

Az erődben már megtettek minden előkészületet az ostromra s voltaképpen nem is várták azt aggodalom nélkül, mert elvégre mégis el kell esnie csaknem minden erődnek, ha huzamosabb időre minden közlekedéstől elzárják!

Annál nagyobb volt tehát a diadal.

Nemcsak a helyőrség tisztjei, a város főtisztviselői s előkelő emberei engedték át magukat a zajos örömnél, hanem a csapatok is

Pegény (363) Irta: Brühl 6

részt vettek az általános ujjongásban s gúnyolódó megjegyzéseket tettek az ellenségre, mely még csak ostrom alá sem merete venni Silistriát, hanem minden roham, kardcsapás nélkül fordított hátat az erődnek s szedte fel ismét sátorfáját.

Az örömteljes izgatottsággal eltelelt városban csak egy ember volt, ki más magyarázatot adott az oroszok e hirtelen elvonulásának s Romanzow e ravasz lépését egészen másképp tekintette!

Az orosz tábornak az ostrom e szinleges abbanhagyásával nemcsak azt érte el, hogy a város helyőrsége s lakossága biztonságban ringatózott és amint valóban meg is történt — egészen átengedte magát az örömnél, hanem azt az előnyt is, hogy most már látatlanul intézhette egyes ezredeinek mozdulatait, amit nem tehetett volna ha a tábornok fel nem szedi s el nem hagyja.

Mollah basa színleg résztvevett az,

oroszok elvonulása fölötti általános örömben s gúnyolódásokban — de azután arról tanakodott magában, vajjon teljesítse-e ígérését, vagy hogy most az oroszoknak vessen tört!

E pillanatban még kezében tartott mindent!

Ha ez alkalmat elszalasztja, akkor már természetesen nem léphetett vissza!

A Szoliman-kerék, melyen a benyomulásnak történnie kellett, az ő parancsnoksága alatti erődresek közé tartozott, tehát igen könnyű volt végrehajtania a kölcsönösen megállapított árulási tényt s az általános zavarban, éj idején, kincsével megmenekülnie.

Az oroszokhoz nem akart folyamodni, magát elfogatni szintén nem volt kedve, sőt inkább az volt a fődolog, hogy éj idején ellilanjon s azután a határon átsiessen!

De hátha megcsalja őt Romanzow s a váltók értékét nem fizetik ki?

Akkor ő lesz az elárult áruló! Akkor ő adja meg az árát!

Mi jutalom vár reá akkor, ha most elmegy a két másik vezérhez, átadja nekik a papírokat s a Romanzovval kötött egész egyezményt úgy tünteti fel, mintha ő akarta volna azzal lépni csálni az oroszokat?

Este oly csapaterővel lehetett alattomban megrakni a Szoliman-kerék környékét, melyet az oda-sompolygó ellenség nem vehet észre, mert éj közeledik, s mely azután elhatározott pillanatban minden oldalról megrohantja a vonóhidra nyomulós s előtöngő oroszokat, míg ugyanakkor az erőd belteréből a többi ezredek üthetnek a mit sem gyanító ellenségre s teljesen megsemmisíthetik azt.

— Mi jutalom vár reám — kérde magában Mollah basa — ha ily módon vetem ki a tört és semmisítem meg az orosz sereget? Nem ér fel e jutalom azzal, mely zsebemben van? Hm, úgy látszik, hogy egyik éppen oly bizonytalan, mint a másik, de egyik részről még az a veszély is fenyeget, hogy elfognak s megfojtanak!

Mollah basa gondolkozva járkált fel s alá szobájában.

(Folytatjuk)

Elkészültek az anyagbejelentési nyomtatványok. Ismeretes, hogy a m. kir. iparügyi minisztérium 14.500/1943. számú, március 5-én megjelent rendeletével közölte a bejelentési kötelezettség alá eső cikkek módosított jegyzékét. A bejelentést a március 31-i állapot szerint április 7-ig kellett volna eszközölni, ennek akadály volt azonban, hogy az előírt nyomtatványok nem voltak idejében beszerezhetők. A szegedi Kereskedelmi és Iparkamara értesítése szerint a nyomtatványok most már elkészültek, azonban hatvanféle különböző űrlap van s így minden kereskedőnek, akinek bejelentendő cikke van raktáron, előbb meg kell mondania, pontosan melyik fajta nyomtatványra van szüksége. Az újvidéki Kereskedők Egyesülete felkéri tehát az érdekelt kereskedőket, hogy az egyesület irodájában (Levente-utca 1) tekintsék meg a Kamara által beküldött mintán, pontosan mely bejelentési űrlapra van szükségük s ezt azután vagy közvetlenül vagy közvetve, az egyesület útján rendeljék meg a szegedi Kereskedelmi és Iparkamarától. Minden bejelentendő cikkhez négy darab nyomtatvány szükséges, a bejelentést pedig a következő címre kell elküldeni: M. kir. Ipari Anyaghivatal, Budapest, II. Fő-utca 68.

Kanca törzskönyvezetés a külföldi járásban. Bács-Bodrog vármegye Gazdasági Egyesületének lótenyésztőszakosztálya felhívja a lótenyésztő gazdákat, hogy minden egy évet betöltött kancaacsikót, valamint eddig törzskönyvezett törzskönyvi előjegyzésbe vett és eddig nem törzskönyvezett kancát, törzskönyvezés, párosítás és eskőbélyegzés végett mindenki saját érdekében vezesse elő. Pótló törzskönyvezés nem lesz, a kancákat tehát az alábbi helyen és időre a gazdáik feltétel nélkül vezessék elő: Május 10. reggel 7 órakor Veprodón. Délután 13 órakor Bácskecskésztur. Május 11-én reggel 7 órakor Torzsán, délután 13 órakor Kucorán. Május 12-én reggel 7 órakor Kiskéren, délután 13 órakor Óverbáson. Május 13-án reggel 7 órakor Csereván, délután 13 órakor Külán. Május 14-én reggel 7 órakor Újverbáson.

A horvát közigazgatás feladatai. Dr. Balen József horvát nemzetgazdasági miniszter rádió beszédében ismertette azt a munkát, amit a horvát nemzetgazdaság az elmúlt két év alatt végzett és egyúttal rámutatott azokra a teendőkre is, amelyek reá várnak. Horvátország gazdasági életének alapja a mező- és erdőgazdaság mellett a bányászat. Ez a gazdasági szerkezet bizonyos átmenetet jelent a délkelet-európai mezőgazdasági államok és a közép- valamint nyugateurópai ipari államok között. Az irányított gazdálkodás a horvát mezőgazdaságban már jó eredményeket ért el, úgy hogy a hadsereg, a passzív területek és hadiipari munkásság szükségleteit teljes egészében fedezni tudja. Ezenkívül a lakosság többi részének is biztosíthatják a legszükségesebb élelmicikkeket. A szövetségesei élet, amely eddig szép eredményeket ért el, további fejlesztést igényel. Az országban lehető nyersanyagok szükségessé teszik az ipar fejlesztését is.

APRÓHIRDETÉSEK

10 szög terjedő apróhirdetés ára, úgy hetekoznap mint vasárnap 2 pengő. Minden további szó 15 fillér. VASTAGBETŰS 30 fillér. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig vesszünk fel.

ELADÓ

Singer SZABÓ-VARRÓGÉP eladó. Attila-u. 20. 3285
5 tonnas „FLASENCUG” felszerelve eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3301

KERESLET

NAGYOBB HAZAT megvételre vagy bérbe keresünk, lehetőleg raktárral, istállóval és pincével. Ajánlatokat „Merkur” R. T., sórraktár, 1941. április 13. nca 49. alá kérünk. Tel. 35-18. 3174

Felejthetetlen élmény egy hangulatos tavaszi estét tölteni az újonnan átalakított „**APOSTOLOK**” söröző étterem helyiségeiben. Jókai Mór utca 15. Telefon: 39-25. Enekelnek **Máry Erzsébet** és **Erdős Marietta** enkművésznők elsőrangú tangóharmonika kísérettel. Estéknél csevegés, razznyicsa és rosionsült.

AZ ÚJVIDÉKI KIR. TÖRVÉNYSZÉK

P. 923-1943.
Hirdetmény
Az újvidéki kir. törvényszék közölni teszi, hogy dr. Puhálek László topolyai lakos részéről az 1911. évi 748. §-ának 1. bekezdése alapján előterjesztett kérelem folytán az állítólag eltűnt Oreskovics Dömötörné szül. Puhálek Piroška volt újvidéki lakos halála tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul dr. Kasuz Gyula ügyvéd újvidéki lakost rendelte ki.

Az eltűnt az 1914. évben szeptember hó 17-én született, szülei: Puhálek Mihály és Hegedűs Erzsébet, házastársa: Oreskovics Dömötör, legutolsó ismert foglalkozása: háztartásbeli.
Felhívja a kir. törvényszék mindazokat, akiknek az eltűnt életbenléte tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot az eltűnt életbenléteiről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az eltűntnek életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság az eltűntet a jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt beiktatását követő naptól számított három hónap letelte után, a halál tényét bírósággal megállapítja.
Újvidék, 1943. évi március hó 12-én.
Dr. Popovics s. k.
kir. tvszéki tanácselnök.
A kiadmány hitelesül:
P. H. Zlokofica, kezelő.

1909-1943 vgt. szám

Árverési hirdetmény

Dr. Derner Richard ügyvéd által képviselt Vujacsics Dusanne javára 600 P. tőke és több követelés és juttatásai erejéig, mennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával, az újvidéki kir. járásbíró 1942. évi 2647. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1943. évi január hó 27-én lefoglalt, 1500 P-re becsült ingóságokra az újvidéki kir. járásbíró PK 5132 sz. végzésével az árverés elrendeltem, annak az 1908. évi XLI. t. c. 20. §-a alapján, továbbá a foglaltási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatott javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, a végrehajtást szenvedő lakásán: Újvidék, Honvéd-u. 58. I. leendő megtartására határidőül 1943. évi április 14. napjának délelőtti 11 órája tűztük ki, amikor a bíróság lefoglalt butorokat, csillárt s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becsár kétharmad részéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.
Újvidék, 1943. évi március 18-án.
Vigh Béla m. kir. végrehajtó.

Szomorú szívvel tudatjuk rokonainkkal, barátainkkal és ismerőseinkkel a szomorú hírt, hogy felejthetetlen feleségem, illetve anyánk, testvérünk, anyósunk, nagyanynánk, sógornőnk, nagynénénk és rokonunk
Federer (Hacker) Rozália szül. Weiss
folyó hó 8-án reggel 6 órakor életének 70. évében hosszú és kínos szenvedés után az Urban csendesen elhunyt.
Drága halottunk földi maradványait folyó hó 10-én délután 3 órakor szenteltjük be a II. Rákóczi Ferenc utca 50 szám alatti gyászházban és onnan kíséreljük örök nyughelyére.
Béke poraira
Újvidék, 1943. április 9.
A gyászoló család

Fájdalomteit szívvel tudatom a szomorú hírt, hogy forrón szeretett férjem
Schuh József
nyug. törzslégiár
folyó hó 9-én reggel 7 órakor a szentsegek ájtatos letvétele után 70 éves korában az Urban elhunyt.
Hült tetemet folyó hó 11-én délután 1/4 órakor az Almási utca 28 számú gyászházban szenteltjük be a rom kat. egyház szertartása szerint és innen kíséreljük ki örök nyughelyére.
Az engedélyező szentmise áldozatot május 8-án reggel 1/8 órakor mutatjuk be a belvárosi plébánia templomban.
Újvidék, 1943. április 9.
Gzv. Schuh Józsefné szül. Riffler Katalin

Keresek megvételre, esetleg bérletre jókarban levő forgalmas **ECET-GYARAT**. Cím a kiadóban. 3231

Azonnali belépésre keresünk gyakorlott magyar-német **GYORS- és GÉPIRÓNÓT**. Írásbeli ajánlatok fizetési igény megjelölésével Omnicolor textilfestőgyár, Újvidék Alföldi utca 16 címre küldendők.

Oskeresziény tanuló vagy elárúsítólányt
azonnali belépésre felvesz
SZKICSÁK KÁROLY
szőrméőrnagykereskedő
Újvidék, Petőfi Sándor utca 4.

VASÉSZTERGÁLYOSOK, jó szakemberek, állandó munkára felvételnak. Lendvay, Dieselmotor és gépjárműtűhely, Újvidék, Petőfi u. 85. 3237

KERÉKPÁRRAL RENDELKEZŐ FIATAL LEANYT küldőnek azonnal felvesszünk, Ovadékképes előnyben. Jelenkezni az Urania nyomdában.

Veszek
jókarban levő 6-12 HP. erősségű **gőzgépet**
(lokomobilt) stabil vagy félstabil
Reich Rudolf, kocsigyár
Újvidék, Krámer Sándor utca 6.

TAKARITONÓT keresek, akinek lakást és fizetést adok. Lovász utca 20.

Jól tőző, nagy konyhai gyakorlattal bíró **SZAKÁCSNÓT** felvesz az Állami Kórház, Újvidék. 3269

Figyelem! **MEGNYILT** Figyelem!
Új üzlet és kosárlonóda
Balázs Mihály kosárlonó
Újvidék, II. Rákóczi Ferenc út 88.
Mindennemű kész kosarak és háztartási cikkek nagy választékban, valamint kerü butorok állandóan raktáron. Vallalok mindennemű javításokat.

NYILTÉR*
Feleségemről **TOTH BORBÁLATÓL** 1941. március 22-én különváltam. Ezentúl semmimemű adósságaiért nem felelek.
Szenttamás, 1943. április 8.
SZEGI OSZKÁR, honvéd,
szolgál Felsőokból, 1. száz. 1. száz. 20. gyalogezred.

Vásárlási könyvem elveszett. Ezenlét érvénytelenítem.
Újvidék, 1943. április 9.

BOZSIN GÁBOR
Lajta-utca 43.

Felkerem azon hölgyet, aki 1942. szeptember 6-án éjszaka két kisgyermekkel a budapesti keleti pályaudvarról Újvidékre utazott és táskámat tévedésből magával vitte, szíveskeijék azt címre postán, bérmentve elküldeni.

BIRO TEREZ, Fülöpszállás
Hunyadi-u.
E rovatban közölteként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Reggeli Újság
N A P I L A P
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Újvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Kiadó: **Andree Dezső**
E L O F I Z E T É S
Egy óra P. 4.-
Három óra P. 11.60